

از انسان چه خبر؟

بسیج دانشجویی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

نشریه دانشجویی صهبا_ شماره دهم_ دی ماه ۱۴۰۲

آنچه در این شماره می خوانید:

- سخن سردبیر
- انسان چند بعدی
- دیدگاه های متفاوت اسلام و غرب راجع به انسان
- چرا انسان؟
- رادیو صهبا
- آیا دانشگاه انسان را نظر می گیرد؟

از خودمان شروع می کنم

از انسان!

انسانی که نقطه‌ی عطف همه‌ی ماست.
هرچه فکر کردم دیدم چیزی جز انسان نمی‌تواند همه‌ی ما را دور هم جمع کند و بر سر سفره‌ی نشریه بنشانند!
راستش پیچیده به نظر می‌آید. می‌دانم! چون انسان موجود پیچیده‌ای است با ابعاد و اسرارهای گوناگون
اینجا نقطه‌ی آغازی است برای ما.
از خودمان شروع می‌کنیم!
انسانی با محورهای مختلف که هر کدام بخشی از پازل انسان را کامل می‌کند.
با قدم‌ها و قلم‌هایمان به سوی رشد انسان قدم برمی‌داریم.
با ما هم قدم باشید!

سخن سردبیر!

■ ثناگمینی
دانشجوی کارشناسی مشاوره

برای انسان گرد آمده ایم

چرا انسان؟

داشتم فکر می‌کردم حال که موضوع اولیه و پایه رشته ما علوم انسانی است آیا تا به حال به ریشه این علم یعنی «انسان» توجه داشته ایم یا خیر؟ آیا می‌دانیم نگاه تمدن‌ها و کشور های متفاوت درباره انسان چیست و چه آینده ای را برای این انسان که مبنای علوم متفاوتی از جمله علوم انسانی قرار گرفته متصور شده اند؟! به راستی انسان کیست؟ این چرایی‌ها ذهن اکثر انسان‌ها را به خود مشغول ساخته است اما شاید تعداد اندکی از افراد به دنبال پاسخ آن باشند. این بار می‌خواهیم کمی بیشتر از انسان و دیدگاه اسلام و غرب در مورد آن سخن بگوییم. همه ما می‌دانیم که ثروت، قدرت و دانش از جمله مواردی است که همه ما دوست داریم از آن بهره‌مند باشیم. اما باید بدانیم که این منابع به تنهایی دارای ارزش نیستند بلکه طرز استفاده از آن‌ها و بستر به کارگیری آنها اهمیت بالایی دارد. غرب از سه ارزش ثروت، قدرت و دانش برای رسیدن به لذات دنیوی انسان استفاده کرده و انسان را آزاد گذاشته تا برای رسیدن به اهداف دنیوی خود از این ارزش‌ها استفاده کند. اندیشه غرب‌گرا در گوهر خویش، چیزی جز ماده و حرکت آن را به رسمیت نمی‌شناسد. در این نگرش، انسان یک پدیده است، نه یک ماهیت؛ یعنی انسان در منظومه معرفت‌شناختی آنان، به مثابه پدیده

مادی در کنار سایر پدیده‌های مادی، مطرح می‌شود؛ بی‌آنکه به ماهیت انسان‌شناسی ماورای طبیعی او که ریشه در خلقت الهی دارد، پرداخته شود. در نگاه غرب، انسان دنیوی هر هدفی داشته باشد (اگر هدفش دنیوی باشد) آن هدف مقدس است و برای رسیدن به آن هر کاری می‌تواند انجام دهد. اما آیا همه اهداف انسان متناسب با عقل و بر مبنای درست است؟ خیر. واضح است که انسانی که تمامی منابع را در اختیار داشته باشد هدفش آرام آرام تغییر کرده و رسیدن به قدرت و ثروت بیشتر هدف او می‌شود و او به هر ریسمانی چنگ می‌زند تا قدرت خود را بیشتر کرده و تسلط بیشتری بر جهان هستی پیدا کند. اگر بخواهیم مثالی را برای سلطه بیشتر در دنیا ذکر کنیم می‌توان بحث جنگ ناعادلانه فلسطین و اسرائیل را مطرح کرد. حال که نگاهی به انسان در غرب می‌اندازیم متوجه می‌شویم که گویی انسان برده ایست که باید هدف از پیش تعیین شده ثروتمندان و قدرتمندان جهان را پیش ببرد نه آنکه خودش هدفی برای خود داشته باشد و آن را دنبال کند. این انسان مفلوک غربی همان انسانی ست که می‌خواست بر دنیا تسلط یابد اما نتیجه ای که در طول زمان داشت این بود که دنیا بر او مسلط شود! اینگونه بود که انسان در غرب به مثابه یک کامپیوتر شناخته شد که مدیریت انسان توسط بیرون بوده است نه درون. این مدیریت حساب شده باعث شد اهداف انسان از دین جدا و به سوی دنیوی شدن قدم بردارد. قدرت و ثروت و دانش برای رسیدن به اهداف دنیوی او باشد و دیگر ارزش اصلی خود را از دست بدهد. اما همان‌طور که گفته شد اسلام معتقد است که ثروت، قدرت و دانش ارزش‌های واسطه‌ای هستند که انسان باید از آنها استفاده کند تا دنیای خود را آباد کند و زمینه از بین بردن طبقات اجتماعی و فقر و فساد را از طریق

بشریت با تمام ایدولوژی‌هایش از گذشته تا به حال به دنبال راه‌هایی برای خوشبختی انسان بوده و برای پیدایش این خوشبختی دست به شناخت انسان زده است.

این ارزش‌های واسطه‌ای فراهم کند. از سوی دیگر دین اسلام معتقد است که انسان در درون خود باید خودش را مدیریت کرده و خودکنترلی داشته باشد این‌گونه است که برای انسان ارزش و اختیار قائل است و انسان را به سوی غایت اصلی خود راهنمایی کرده است. حال که نگاهی به انسان در غرب می‌اندازیم متوجه می‌شویم که از مفهوم انسان تنزل پیدا کرده و برای رسیدن به اهدافش، از منابعی که دارد بدترین استفاده را می‌کند. به عنوان مثال زن که مظهر پاکی و تقدس در جهان اسلام است در غرب به ابزاری تبدیل شده که در خوش بینانه‌ترین حالت کارکرد ابزاری پیدا کرده! اکنون شما بگویید که انسان در اندیشه غرب‌گرا دارای ارزش بیشتری است یا در اندیشه اسلامی؟

فاطمه سادات حسنی | دانشجوی رشته مشاوره

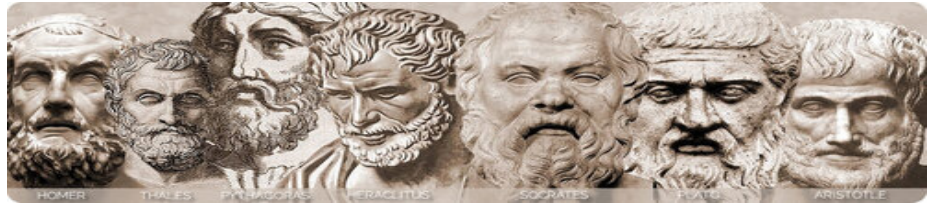
انسان چندبعدی

من انسانم . البته انسان بودن گاهی وقت ها خیلی سخت جلوه پیدا می کند. ابعاد مختلف یک انسان را در نظر بگیرید؟ چه شکلی می توان این ابعاد را دید؟ فرض کنید از خیابان عبور می کنید و یک بچه با جعبه آدامس های رنگارنگ جلوی شما را می گیرد ولی بدون توجه به آن به راه خود ادامه می دهید! کسی که نسبت به اجتماع خودش بی تفاوت می گذرد چگونه نام خود را انسان می گذارد؟ بگذریم... جنبه های مختلفی از زندگی در جلوی راه ما قرار دارد که نسبت به آن ها باید حساس باشیم ، راجع به خودمان و فکر هایمان! مگر آنکه مرده ای می مانیم که در جماعتی به راه خود ادامه می دهد. به عنوان یک انسان باید هر چیزی را در نظر بگیریم از هر چیزی به سادگی عبور نکنیم و بی تفاوت نباشیم! نسبت به اجتماعی که در آن زندگی می کنیم ، فرهنگ اطرافمان ، زبان گویای جامعه و سیاستی که آن جامعه را همراه می کند، مسئولیم! این موارد است که بخشی از وجود انسان را شکل می دهد. این گونه ما انسان بودن را تعریف می کنیم با ابعادی از عاطفه و ارتباط و فرهنگ و زبان .

زهرا کمانی |
دانشجوی رشته علوم تربیتی

#سیب زمینی
نباشیم

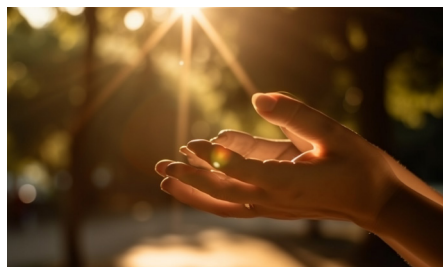

دیدگاه های متفاوت اسلام و غرب راجع به انسان

که هم به دنیا توجه دارد هم به آخرت. این انسان است که در این صحنه پیکار می جنگد که هم به دنیایش برسد و انسانیت را بیاموزد تا بتواند آخرت خود را آباد کند. حال آیا دیدگاه جهان غرب پاسخگوی نیاز های انسان است و توانسته مردم جهان را به آن خوشبختی که هدفش بوده و هست برساند و یا با ظهور مهدی موعود (عج) صلح جهانی تحقق می یابد؟

زهرا نسخه چی |
دانشجوی رشته مشاوره

بشریت با تمام ایدئولوژی هایش از گذشته تا به حال به دنبال راه هایی برای خوشبختی انسان بوده و برای پیدایش این خوشبختی دست به شناخت انسان زده است. دستاورد این شناخت، انسان را در دوره های مختلف در جهان غرب به یک عنوان محدود کرده است. در زمان یونان باستان و فلاسفه نخستین بر حس آدمی و حقیقت محض منطبق بوده است. در سده های میانی انسان ذاتا شرور و مستعد گناه به این جهان می آید و برای بخشش گناهانش ابای کلیسا، نسخه های گوشه نشینی طلب مغفرت و ازلت نشینی را تجویز می کردند تا بتوانند سعادت را به دست آورند. در عصر رنسانس و نوزایی به انسانگرایی (اومانیزم) و عقل مادی تقلیل یافت. انسان جز یک ماشین پیچیده که تنها در نتیجه زیست خود رفتار اخلاقی نشان می دهد و فضائل اخلاقی در طینتش تعریف نشده است! هدفش در زندگی لذت طلبی است! اما در تقابل آن اسلام، انسان را به گونه ای دیگر بیان می کند، هیچ گاه انسان را به عجز و ناتوانی در برابر خداوند محدود نکرده است بلکه موجودی است که به وی اصالت بخشیده شده ، خداوند از روح خودش بر آن دمیده و در مقابل فرشتگان او را جانشین خودش در زمین معرفی کرده است. اسلام یک دین دو وجهی است

پرده ی اول:

سال‌ها تلاش و زحمت برای یک آزمون چندساعته که خود به تنهایی ابعاد متعددی از روح و عواطف انسان را درگیر می‌کند و بعد، ورود به دانشگاه و تحقق یک رویا! دانشجوی بودن! موثر بودن! رویای آزادی! رویای پیشرفت! اما این رویا تا چه اندازه به ما به عنوان یک #انسان توجه می‌کند؟! یک انسان آگاه و با اراده! انسانی با توانایی‌ها و ظرفیت‌های بسیار و حالا زیست دانشجویی و دانشگاه، به عنوان بستری برای رشد!

پرده ی دوم:

آمادگی برای ترم بعد! روندی که همه ما در دانشگاه طی می‌کنیم. اما تا چه حد از قابلیت‌های ما در این بین شکوفا می‌شود؟! از قدرت تحلیل و استدلال تا حق انتخاب و تصمیم‌گیری‌هایی که در انسان‌ها به چشم می‌خورد! اصولاً جامعه دانشگاهی به دنبال مدرک و معدل است یا پرورش انسان‌هایی که قدرت ایجاد تغییر، اصلاح و کنشگری دارند؟!

پرده ی سوم:

مسئله این است که اولویت با #انسان بودن است نه دانشجوی بودن! و انسان خود نقش‌های بسیاری را در این جهان ایفا می‌کند. چه بهتر که دانشگاه مسیری باشد برای پرورش مهارت‌ها، رشد خلاقیت و ایجاد انگیزه! کمکی باشد برای دانشجوی تا به سمت یک زندگی بهتر گام بر دارد!

پرده ی چهارم:

ما انسان دانشگاهی می‌خواهیم نه معلم و دانشجو! و دانشگاه باید انسان ایجاد کند... اگر دانشگاه از خود «انسان» بیرون بدهد، این انسان حاضر نمیشود که تحت ذلت قرار بگیرد! [برگرفته از سخنرانی امام خمینی (ره) - ۲۷ آذر ۱۳۵۹]

آیا دانشگاه انسان را در نظر می‌گیرد؟

فاطمه انوری

دانشجوی رشته مشاوره

چون دانشجویی گوش کن!

شناسنامه نشریه

صاحب امتیاز: بسیج دانشجویی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

مدیرمسئول: زینب مودن

سرمدیر: ثنا گمینی

هیئت تمریریه: فاطمه سادات مسنی_ زهرا نسفه‌چی_ زهرا کمانی_

فاطمه انوری_ ثنا گمینی

صفحه آرا: سیده مانیه مسینی

نشریه دانشجویی صهبا

بسیج دانشجویی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

@SAHBA_ATU

@FOPAES